

Nr 25

Av herr Nilsson i Agnäs, om bättre tillvaratagande av odlingsbar mark.

(Lika lydande med motion nr 20 i Första kammaren)

Jordytan är liten. Den odlade och för odling lämpliga delen av den krymper dels genom erosion, dels genom människans åtgärder i form av stadsbildning och annan bygghet. Redan i dag anses den odlade jorden vara otillräcklig. I morgon torde inte ens förbättringar av bruksmetoderna och odling av värdefullare produkter kunna hindra en allvarlig brist på näringsmedel.

I detta läge synes det oförsvarligt att ett land icke utfärdar restriktioner mot den odlingsbara jordens bebyggelse utan tillåter att arealer som lämpar sig för livsmedelsodling toges ur produktion och fördäras genom beläggning av betong, sten, asfalt och genom grävning, schaktning och jordflyttning. Under det senaste kvartssekket har på detta sätt ytterst värdefulla områden med gammal hävd, dräktiga att bära goda grödor, förrötts i Sverige. Som exempel kan nämnas Uppsalas omgivningar, linköpingstrakten, regionerna kring Malmö och Lund samt att i de flesta svenska tätorters grannskap bördiga arealer förts bort från jordbruket och ur livsmedelsproduktion genom växande bebyggelse. Redan då det gäller åkermark, som tillåtes växa igen med skog eller rentav besås med skog, kommer det att bli dyrt och tidsödande att återställa hävden och frambringa avkastning, men dessa jordar torde snart återföras till odling, under det att jordar, som beläggs med bebyggelse, blir vägar och industriområden eller flygplatser, genom detta blir för all framtid spolierade ur odlingssynpunkt.

Det är därför hög tid att genom lagstiftning vidtaga åtgärder för att förhindra förstörelse av bördig jord och bruksbar mark. Både bostäder och industrier kan med fördel läggas på underlag av berg, sten, sand och morän, och stadsbildningar bör projekteras med hänsyn till knappheten totalt sett på åkerjord i vår värld. Även ur trivselsynpunkt torde i allmänhet bebyggelse vara att föredraga på annan mark än åkerjord. De högre anläggningskostnader, som kan ifrågakomma, uppväges av bättre miljö, god luft och ökad trivsel och hälsa samt framför allt av att den skonade jorden ger avkastning och bidrar till världens livsmedelsförsörjning. Även vårt land kommer att vara tvunget öka produktionen av för mänskligheten oundgängliga livsmedel, både animaliska och vegetabiliska.

Projektering av stadsdelar, villaområden och industrier på åkerjord bör omedelbart avbrytas, och all förläggning av bygghus på jord med hävd och odling eller på mark lämplig för livsmedelsproduktion förhindras.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamma åtgärder i syfte att förhindra att odlad eller för odling lämplig jord används på sådant sätt att jordbruk och livsmedelsproduktion å densamma omöjliggöres.

Stockholm den 14 januari 1969

Tore Nilsson (m)

i Agnäs
